

TKN/KS/16/27

Bachelor of Commerce (B.Com.) Part—I

Examination (New)

MARATHI

Optional Paper—II

(Other Indian Languages)

वेळ—तीन तास]

[एकूण गुण—100

1. महात्मा फुले यांनी शेतकऱ्यांच्या उत्थानासाठी केलेल्या कार्याचा सांगोपांग परिचय करून द्या.

किंवा

‘भरती’ या कथेतून लच्छूच्या जीवनातील परिवर्तनाचा आलेख लेखकाने कसा रेखाटला ते सांगा. 20

2. ज्ञानेश्वरांच्या विराण्यांमधून भक्ती आणि प्रेम यांचे ऐक्य-दर्शन कसे घडते ? ते स्पष्ट करा.

किंवा

‘गिरणीची लावणी’ या कवितेतून नारायण सुर्वे यांनी कामगारांच्या व्यथांचे वास्तवचित्र कसे रेखाटले आहे ? 20

3. आठपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

(i) ‘लोकांनी चालविलेल्या राज्यापेक्षा लोकांसाठी चालविलेले राज्य चांगले’ असे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर कां म्हणतात ?

(ii) “नौका फूटली आहे स्वामी; पाणी भराभर आत येत आहे ! आता किती अंत पाहता ?” असे पु.भा. भावे कां म्हणाले ?

(iii) ‘यांत्रिक जीवनात माणसाचे स्थान सर्वात महत्त्वाचे आहे’ असे शंतनुराव किलोस्कर का म्हणतात ?

- (iv) शाहू महाराजांनी आपल्या संस्थानात अस्पृष्यांचा छल बंद करण्यासाठी कोणत्या उपाय योजना केल्या ?
- (v) 'महात्मा फुले हा एक विचार आहे, एक कृती आहे' असे लेखकाने का म्हटले आहे ?
- (vi) शिक्षणाच्या बेगडी संस्कारांनी प्रकाश आपल्याच आप्तबांधवांपासून कसा दूरावला ते स्पष्ट करा.
- (vii) तुकारामबुवांच्या डोळ्यात संतापाचा भडका दाटाळून का आला ?
- (viii) 'उमा' या कथेत लेखकाचा श्रावण महिन्याशी असलेला भावबंध उलगडून दाखवा. 20

4. आठपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा :-

- (i) 'वेदाचा तो अर्थ आम्हासी ठावा ....' या तुकोबाच्या अभंगाचा भावार्थ उलगडून दाखवा.
- (ii) 'मन' कवितेतून बहिणाबाईंनी अस्थिर मनाचा वेध कसा घेतला आहे ?
- (iii) गणपत वाण्याचा दिनक्रम वर्णन करा.
- (iv) 'पृथ्वीचे प्रेमगीत' कवितेचा आशय स्पष्ट करा.
- (v) 'स्वप्न' या ग्रेस यांच्या कवितेतील भावार्थ उलगडून दाखवा.
- (vi) सुधाकर गायधनी यांच्या 'माउली भुके ले बेट' या कवितेतून कशाचे चित्र रेखाटले आहे ?
- (vii) 'प्रेमाचा गुलकंद' या कवितेत प्रेयसीची प्रतीक्षा करणाऱ्या प्रेमवीराचे शब्दचित्र कसे रेखाटले आहे ?
- (viii) 'दोन कामगारांच्या गोष्टी' या कवितेत पक्षाला कशाचे प्रतिक मानले व का मानले आहे ? स्पष्ट करा.

5. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे (प्रत्येकी 5 गुण) :-
- (अ) औषधी कारखान्यात वरिष्ठ लिपिकाची जागा रिक्त आहे त्यासाठी अर्ज करा.
- (ब) इतिवृत्त लेखनाची पद्धती सांगा.
- (क) मुलाखत कोणकोणत्या प्रसंगाच्या निमित्ताने घेतल्या जाते ?
- (ड) आठपैकी कोणत्याही पाच म्हणी पूर्ण करा :-
- (i) अति तेथे .....
- (ii) आपला तो बाळ्या .....
- (iii) उलावला नवरा .....
- (iv) एक घाव .....
- (v) तोंड दाबून .....
- (vi) भटाला दिली ओसरी अन् .....
- (vii) ज्याचं जळतं, ...
- (viii) दया-क्षमा-शांती, ...